

Από ποιους κινδυνεύουμε...

Του Κώστα Στούπα

1) Από ποιους κινδυνεύουμε...

Κύριε Στούπα Καλημέρα,

"Συγγνώμη για την ενόχληση, απλώς ψάχνω να βρω άρθρα σας που, αναλύετε πως, δεν γίνεται να επιβάλει κανείς δικτατορία εντός ΕΕ, σαν την περίπτωση της Βενεζουέλας. Γιατί κυκλοφορεί στο Twitter το σενάριο πως ο Τσίπρας θα αναβάλει τις εκλογές και δεν μπορώ να βρω τα άρθρα σας. Ευχαριστώ για τον χρόνο σας..."

Σαράντης Ν."

Κώστας Στούπας

Μεταξύ 2012 και 2015 η στήλη είχε δημοσιεύσει κάποια άρθρα που υποστήριζε όντως πως είναι απίθανο να υπάρξει στην Ελλάδα μια δικτατορία όσο είναι στην Ε.Ε. κυρίως επειδή εξαρτάται αμυντικά, πολιτικά και οικονομικά από χώρες, οικονομικές και πολιτικές ενώσεις αλλά και αμυντικές συμμαχίες που απαιτούν την ύπαρξη και λειτουργία δημοκρατικών θεσμών.

Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2015 όντως υπήρξαν ενδείξεις προθέσεων πολιτικής εκτροπής και αλλαγής του στρατηγικού γεωπολιτικού προσανατολισμού της χώρας. Τα σχέδια "απαλλοτρίωσης" των διαθεσίμων της Τραπέζης της Ελλάδας και η προσπάθεια προσέλκυσης της προστασίας της Ρωσίας αποτέλεσαν τέτοια δείγματα.

Ενδεχομένως, αν ο Βλαδίμηρος Πούτιν δεν είχε αναλογιστεί τη ζημιά που θα προκαλούσε στις οικονομικές σχέσεις της χώρας του με την Ε.Ε, να είχε αποδεχτεί να αναλάβει κάποιο είδος οικονομικής και γεωπολιτικής προστασίας προς την Ελλάδα.

Η Ελλάδα όμως για χώρες όπως η Ρωσία και η Κίνα έχει μεγαλύτερη χρησιμότητα εντός της Ε.Ε. και

του NATO όπου θα μπορεί να μπλοκάρει δυσμενείς για τις χώρες αυτές αποφάσεις και πολιτικές.

Κάποιες από τις κινέζικες επενδύσεις στην Ελλάδα είναι οικονομικά ασύμφορες αλλά γίνονται προκειμένου η χώρα μαζί με άλλες του νότου να εξομαλύνουν τις πολιτικές της Ε.Ε. έναντι της Κίνας.

Υπάρχουν ενδείξεις λοιπόν πως η κυβέρνηση του πρώτου εξαμήνου είχε προθέσεις εκτροπής του πολιτεύματος καθώς η υλοποίηση κάποιων από τις παραπάνω προθέσεις δεν μπορούσε να γίνει χωρίς παράβαση βασικών πολιτειακών και συνταγματικών προβλέψεων.

Ακόμη και ο Πούτιν να είχε αποδεχτεί να τυπώσει δραχμές και να συνδράμει στρατιωτικά, η τότε κυβέρνηση δεν διέθετε τους κατάλληλους μηχανισμούς επιβολής ενός σχεδίου εκτροπής. Ούτε παρακρατικό μηχανισμό διέθετε, ούτε επιρροή και έλεγχο σε μονάδες ασφαλείας της χώρας. Επιπλέον, η Ελλάδα των 10 εκατ. χρειάζεται περί τα 30 δισ. το χρόνο για συντάξεις. Αμφιβάλλω αν η Ρωσία ξοδεύει περισσότερα, για έναν πληθυσμό 150 εκατ. Η συμπάθεια των "καλοδυτικοθρεμμένων" Ελλήνων για το ξανθό γένος γρήγορα θα εξελισσόταν σε μίσος λόγω της ένδειας που θα ακολουθούσε.

Το ΑΕΠ της Ρωσίας είναι ίσο με αυτό των Κάτω Χωρών που όλες μαζί έχουν έκταση λίγο μεγαλύτερη της Ελλάδας.

Από το 2015 όμως έχει τρέξει πολύ νερό στο αυλάκι...

Στις ΗΠΑ πρόεδρος δεν είναι κάποιος δημοκρατικός ή ρεπουμπλικάνος από αυτούς που θεωρούσαν πως χρέος τους είναι να στηρίζουν τις δημοκρατικές κυβερνήσεις σε όλον τον κόσμο ή να στηρίζουν τις δημοκρατικές αντιπολιτεύσεις αυταρχικών καθεστώτων, έστω και στα γκρίζα όρια μεταξύ εθνικού συμφέροντος και πολιτικής ιδεολογίας.

Η εκλογή Τραμπ ανέτρεψε πολλές βασικές παραμέτρους της αμερικάνικης εξωτερικής πολιτικής. Μετά τη μεταπολίτευση κάποιοι Αμερικάνοι πρόεδροι είχαν φτάσει στο σημείο να ζητήσουν συγγνώμη από τη δημοκρατική Ελλάδα για τη στήριξη που είχαν προσφέρει παλιότερες κυβερνήσεις κατά τη διάρκεια του ψυχρού πολέμου στη δικτατορία των συνταγματαρχών.

Υπάρχουν ενδείξεις πλέον πως οι σύμμαχοι δεν ενδιαφέρονται τόσο για την ποιότητα του πολιτεύματος των συμμάχων (και την αποδοτικότητα της οικονομίας που την εξασφαλίζει) αλλά για τη σταθερότητα, η οποία εξασφαλίζει τα γεωπολιτικά τους συμφέροντα στην περιοχή.

Μια άλλη διαφοροποίηση των τελευταίων χρόνων είναι η ανοχή των Ευρωπαίων σε δημοκρατικές παρεκτροπές σε χώρες της Ε.Ε. όπως π.χ. η Ουγγαρία και η Πολωνία όπου παρατηρούνται φαινόμενα παραβίασης της ανεξαρτησίας της δικαιοσύνης και της ελευθερίας του τύπου.

Και στην Ελλάδα έχουν υπάρξει ανάλογες περιπτώσεις καθώς παρατηρείται μια συστηματική προσπάθεια χειραγώγησης της δικαιοσύνης, παρέμβασης μέσω τραπεζών, ρυθμίσεων και διαπλεκόμενων επιχειρηματικών στον τύπο και αμφισβήτηση της ανεξαρτησίας της Τραπεζής της Ελλάδος ακόμη και με εκβιασμούς που θυμίζουν "μαφία".

Οι επικεφαλής ανεξάρτητων αρχών αντικαθίστανται από "κομισάριους" του κόμματος και συγγενείς που λειτουργούν βάσει στενών κομματικών εντολών.

Η Ευρώπη, ενδεχομένως γιατί αντιμετωπίζει μια υπαρξιακή κρίση όπως για τις άλλες χώρες που διολισθαίνουν στον αυταρχισμό, κωφεύει.

Όλα αυτά είναι ιδιαίτερα ανησυχητικά φαινόμενα και μας αναγκάζουν να αναθεωρήσουμε τις παλιότερες εκτιμήσεις πως αποκλείεται να υπάρξει κάποια μορφή δικτατορίας στην Ελλάδα. Παρατηρούνται φαινόμενα Μαδουροποίησης της πολιτικής ζωής όπου δεν απαγορεύεται η ύπαρξη της αντιπολίτευσης και αντιπολιτευόμενου τύπου αλλά χειραγωγείται με αυταρχικό τρόπο...

Τα αίτια...

Η χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 και οι συνέπειες που προκάλεσε ήταν η πρώτη που αμφισβήτησε την αποτελεσματικότητα των ελεύθερων οικονομιών και των ανοιχτών δημοκρατικών κοινωνιών. Μοντέλα παρεοκρατικού καπιταλισμού όπως της αυταρχικής Ρωσίας και καπιταλισμού με κομμουνιστική διακυβέρνηση όπως της Κίνας απέκτησαν μεγαλύτερη ισχύ και συμπάθεια στον κόσμο.

Η κρίση του 2008 γέμισε τα κοινοβούλια της Ευρώπης με "λαϊκιστές" (με ακροδεξιό πρόσημο κυρίως) και έστειλε στην προεδρία των ΗΠΑ έναν αμφιλεγόμενο πρόεδρο ο οποίος έρχεται τακτικά σε σύγκρουση με θεσμούς και ανεξάρτητες αρχές.

Σε σχέση με το 2008, το παγκόσμιο χρέος έχει αυξηθεί σε ανεξέλεγκτα επίπεδα. Η πολιτική μετάθεσης των προβλημάτων στο μέλλον μέσω της αναδιανομής πλούτου που εξασφαλίζουν τα μηδενικά επιτόκια και οι ποσοτικές χαλαρώσεις δεν μπορεί να συνεχίζει στο διηνεκές.

Το επόμενο κραχ στις αγορές που θα μπορούσε να ξεκινήσει από σήμερα έως τους επόμενους 18 μήνες, τι συνέπειες θα μπορούσε να έχει στην οικονομία και εν συνεχεία στις πολιτικές και κοινωνικές συμπεριφορές ανθρώπων που βλέπουν την ευημερία τους με δανεικά να υποβαθμίζεται βίαια;

Φοβάμαι πως σταδιακά κυλάμε σε μια σκοτεινή περίοδο όπου το μοντέλο του πολιτικού και οικονομικού φιλελευθερισμού θα δοκιμαστεί.

Κατά την περίοδο της κρίσης του 2008 γράφαμε πως δεν ανησυχούμε για πολιτικές αναταραχές γιατί τα βίαια άκρα του πολιτικού φάσματος αποτελούν απομονωμένες μειοψηφίες. Γεωπολιτικά και πολιτικά η θέση μας ήταν δεδομένη και δεν υπήρχε δύναμη άλλη εκτός ΗΠΑ και Ε.Ε. να διεκδικήσει επιρροή στις πολιτικές εξελίξεις.

Το 2018 έχουμε: Μια κυβέρνηση που κρεμάει στα γραφεία πορτραίτα του Βελουχιώτη. Ένα ναζιστικό κόμμα στη Βουλή, εκτός των σταλινικών που βρίσκονται εκεί καθ' όλη την διάρκεια της μεταπολίτευσης. Έχουμε επίσης ένα 60-70% της κοινής γνώμης που αισθάνεται οργή και θυμό και θεωρεί τον εαυτό του αντισυστημικό.

Η Ουκρανία και η Συρία αποτέλεσαν πεδία θερμού ανταγωνισμού ξένων δυνάμεων. Ρωσία, ΕΕ και ΝΑΤΟ ανταγωνίζονται για την επιρροή τους στην ΠΓΔΜ πιέζοντας την Ελλάδα ασφυκτικά.

Με απλά λόγια το 2018 έχουμε έναν διαφορετικό κόσμο από το 2008...

Όπως γράψαμε, η κυβέρνηση λόγω ανασφάλειας ή επειδή έχει κάποιο σχέδιο "Μαδουροποίησης" της χώρας προσπαθεί να ελέγξει τις ανεξάρτητες αρχές και να εξοντώσει τους πολιτικούς της αντιπάλους με σκευωρίες επί υπαρκτών σκανδάλων.

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ πολύ περισσότερο και πολύ πιο μεθοδικά "ξεχειλώνει" δημοκρατικούς θεσμούς και αμαυρώνει πολιτικές υπολήψεις. Πιστεύει πως την ωφελεί η μεγαλύτερη "αηδία" έναντι των αντιπάλων της σε σύγκριση με την μικρότερη έναντι της ίδιας.

Η ίδια μπορεί να "ξεχειλώνει" τους θεσμούς ως λύση απελπισίας στην προσπάθεια της κάλυψης της δημοσκοπικής διαφοράς με την ΝΔ προκειμένου με την εξασφάλιση της δεύτερης θέσης να σιγουρέψει την πολιτική επιβίωση, αλλά η ζημιά που κάνει θα φανεί αργότερα.

Η ανησυχία δεν έγκειται μήπως κάνει πραξικόπημα το "τσίρκο" του κ. Τσίπρα, αλλά πως το "ξεχείλωμα" των θεσμών και η "αηδία" προς το πολιτικό σύστημα επιτρέψουν σε κάποιον άλλο να το κάνει καθώς μια διευρυνόμενη μερίδα της κοινής γνώμης ήδη τον αναζητεί.

Φυσικά δεν εννοώ τον κ. Μητσοτάκη που αν είναι άτυχος ενδεχομένως θα κληθεί να χειρισθεί μια κατάσταση μη διαχειρίσιμη...

Εξ άλλου η συγκυρία και οι αντιθέσεις ευνοούν τα κινήματα με ακροδεξιό πρόσημο. Η αριστερά καταποντίζεται παντού. Στην Ελλάδα υπάρχει ένας λόγος παραπάνω, τα ψέματα και η αποτυχία της αριστεράς.

2) Το επικίνδυνο μείγμα σύγχυσης και θυμού...

Την περασμένη εβδομάδα στο πλαίσιο του "Φόρουμ των Δελφών" ο κ. Μαύρος της MRB παρουσίασε μερικά ενδιαφέροντα στοιχεία από μια έρευνα για τις πεποιθήσεις της κοινής γνώμης.

Χαρακτηριστικά αναφέρθηκε στο γεγονός ότι το 67% τάσσεται υπέρ της παραμονής της χώρας στην ΕΕ αλλά ταυτόχρονα μόνο το 26% αναγνωρίζει οφέλη της Ελλάδας από τη συμμετοχή της στην ΕΕ ενώ το 58% θεωρεί ότι έχει υπάρξει βλάβη από αυτήν τη συμμετοχή.

Ο κ. Μαύρος αναφέρθηκε επίσης στην εμπιστοσύνη στους θεσμούς, που ανέρχεται στο 46,4% με έμφαση στο θεσμό της οικογένειας τον οποίο εμπιστεύεται το ποσοστό - ρεκόρ 98%.

Στη συνέχεια ο φιλόσοφος κ. Ράμφος αναφερόμενος στα στοιχεία της έρευνας, επεσήμανε ότι "οι απόψεις των ερωτώμενων δεν λένε τα συναισθήματά τους που υπάρχουν από πίσω και έχουν τη μεγαλύτερη σημασία".

"Διαβάζοντας τις αντιφάσεις, την αόρατη πλευρά της έρευνας, πρέπει να αντιληφθούμε ότι οφείλονται στο υπερβολικό συναίσθημα των ερωτώμενων" είπε ο κ. Ράμφος, τονίζοντας ότι "μόνο αν σταματήσουμε να διαβάζουμε αριθμούς και αρχίσουμε να διαβάζουμε συναισθήματα, μόνο τότε θα μπορέσει να υπάρξει πολιτική".

kostas.stoupas@capital.gr

07.03.2018

Πηγή: www.capital.gr/